

Visdomen bakom hajjens föreskrift, dess regler och fördelar

I Allahs namn, den Nåderike, den Barmhärtige. All lovprisning tillkommer Allah, världarnas Herre. Må Allahs frid och välsignelser vara över Hans profet Muhammad, hans familj och hans följeslagare.

Jag tackar Allah för välsignelsen av detta möte på den bästa platsen på jorden, med mina bröder i Allah – för att råda varandra till sanningen, samarbeta om det goda och fruktan för Allah, och påminna om denna stora rit – hajjen – och allt det goda, de stora fördelarna och de lovvärda resultaten den bär för muslimer överallt.

Hajjens stora vikt

Hajjens rit är en allvarlig sak med många fördelar och varierande visdom. Den som betraktar Allahs bok och Profetens ﷺ sunna i detta ämne förstår detta väl.

Allah föreskrev denna rit för sina tjänare på grund av de stora nyttorna den medför: ömsesidig kännedom, samarbete om det goda, rådgivning till sanningen, fördjupning i religionen, upphöjande av Allahs ord, tawhid och uppriktig tillgivenhet till Honom – och otaliga andra nyttor och fördelar.

Av Allahs barmhärtighet skapade Han hajj som en skyldighet för alla muslimer i öster och väster – för män och kvinnor, araber och icke-araber, styrande och styrda – med förmåga som villkor, i enlighet med Hans ord:

”Och Allah har förpliktat människorna att vallfärda till huset – den som förmår ta sig dit. Den som förnekar – Allah är oberoende av alla varelser.” (Ål ‘Imran: 97)

Hajj – en gång i livet

Hajj är obligatoriskt en gång i livet. Profeten ﷺ tillfrågades: "Varje år, o Allahs sändebud?" Han svarade: *"Hade jag sagt det hade det blivit obligatoriskt. Hajj är [skyldigt] en gång – den som gör mer gör frivilligt."* [1]

Detta är också en av Allahs lättnader och en stor välsignelse – för om det hade krävts mer än en gång skulle bördan ha blivit enorm, särskilt för dem långt bort från denna välsignade plats.

Hajjens stora belöning

Det är autentiskt återberättat att Profeten ﷺ sade: *"Umra till umra är gottgörelse för vad som sker däremellan, och den välgodkända hajjen har ingen annan belöning än Paradiset."* [2] (Bukhari och Muslim)

I de två Sahih-samlingarna säger han ﷺ också: *"Den som utför hajj utan att begå sedlöshet eller synd återvänder som den dag hans moder födde honom."* [3]

Och han sade: *"Utför hajj och umra regelbundet, ty de befriar från fattigdom och synder som bälgen befriar järnet, guldets och silvrets från orenheter. Den välgodkända hajjen har ingen belöning utom Paradiset."* [4]

Ka'abans ställning

Allah har gjort detta hus till en samlingsplats och en fristad för människorna, i enlighet med Hans ord:

"Och [minns] när Vi gjorde huset till en samlingsplats för människorna och en plats för trygghet." (al-Baqara: 125)

Visdomen bakom hajjens föreskrift, dess regler och fördelar

De återvänder till det gång efter gång och mättas aldrig av att komma, ty det finns stor välsignelse och otaliga fördelar däri. Det är grundat på tawhid och uppriktig tillgivenhet till Allah, i enlighet med Hans ord:

"Och [minns] när Vi använde Ibrahim platsen för huset [och befallde]: Sätt Mig inte vid sida om någon, och rena Mitt hus för dem som går runt det, för dem som ägnar sig åt bönen och dem som böjer sig och kastar sig ned." (al-Hajj: 26)

Profeten ﷺ tillfrågades om det första hus som restes för människorna och svarade: *"Det är al-Masjid al-Haram."* [5] Allah säger:

"Det första hus som restes för människorna är sannerligen det i Backa - välsignat och en vägledning för världarna." (Äl 'Imran: 96)

Tawhid – hajjens kärna

Det åligger varje muslim som söker detta hus att uppriktigtge sin dyrkan enbart till Allah – i bönen, bönen (du'a'), tawafen, sa'yen och alla dyrkansakterna.

Ṭawaf utförs enbart runt detta urgamla hus. Det finns ingen dyrkan i världen med tawaf utom runt Ka'ban. Att kretsa runt gravar, träd eller stenar är den grövsta formen av shirk – liksom bön och prostrering till dem. Och om någon gör det i avsikt att nå Allah är det en bid'a, ty det finns ingen tawaf för att söka Allahs nearhet utom runt det urgamla huset.

Hajjens månader och restriktioner

Allah säger:

"Hajj infaller under bestämda månader." (al-Baqara: 197)

Visdomen bakom hajjens föreskrift, dess regler och fördelar

Dessa är Shawwal, Dhū al-Qa‘da och de första tio dagarna av Dhū al-Hijja. Sedan säger Allah:

”Den som under dessa månader åtar sig hajjen ska varken vara oanständig, begå synd eller tvista.”

Bland hajjens stora nyttor och visdom är att pilgrimerna befrias från allt som orsakar hat och split – sedlöshet, synd och tvist – och hajj blir ett kraftfullt medel för hjärtats renhet, enighet och samarbete om godhet och fromhet.

Sedlöshet (rafath) syftar på samlag och allt som leder till det – beröring, blickar och ord – som de lärde förklarade.

Synd (fusūq) innefattar alla förbjudna handlingar: generella förbud som otukt, stöld och orättvisa, samt specifika för ihram-tillståndet som att klippa naglar eller hår, använda parfym, bära sömnadskläder, täcka huvudet (för män) eller bära handskar och niqab (för kvinna).

Tvist (jidal) – pilgrimerna bör hålla sig borta från meningsskiljaktigheter som skapar fientlighet. Hajj är ett medel för kärlek, samarbete och renhet.

Det är däremot alltid tillåtet att argumentera välvilligt för att klargöra sanningen, i enlighet med Allahs ord: *”Kalla till din Herres väg med visdom och god förmaning, och argumentera med dem på det bästa sättet.”* (al-Nahl: 125)

Uppmaning till godhet och fromhet

Allah säger:

”Allt gott ni gör – Allah vet det.” (al-Baqara: 197)

Det är en uppmaning till alla former av godhet. Pilgrimerna bör dra nytta av denna stora möjlighet med Allahs fruktan och strävan efter alla nyttor som behagar Allah och gagnar Hans tjänare – att lära ut, vägleda, ge

Visdomen bakom hajjens föreskrift, dess regler och fördelar

sadaqa, hjälpa den behövande, befalla det goda och förbjuda det onda.

Allah säger sedan:

"Och proviantera er – den bästa proviantieringen är fromheten."
(al-Baqara: 197)

Ibn 'Abbas berättade att folk brukade begiva sig till hajj utan proviant och säga: "Vi förtröstar på Allah." Då uppenbarades denna vers. Ordet "proviaftera er" är generellt och innefattar proviant för både världen och religionen – kunskap, pengar och allt nyttigt.

Allah upprepar sedan: *"Och frukta Mig, ni med förstånd."* (al-Baqara: 197) – en ytterligare betoning av fromhetens vikt. Allah säger också:

"O människor! Vi har skapat er av en man och en kvinna och gjort er till folk och stammar för att ni ska lära känna varandra. Den ärofullaste av er inför Allah är den mest fromme." (al-Hujurat: 13)

Profeten ﷺ tillfrågades: "Vilken människa är mest ärofull?" Han svarade: *"Den mest fromme."* [6]

Ibrahims kallelse till hajj

Allah säger:

"Och kungör hajjen för människorna." (al-Hajj: 27)

Ibrahim kallade ut och Profeten ﷺ och hans efterföljare har fortsatt denna kallelse.

"De ska komma till dig till fots och på varje mager kamel, kommande från varje djup dal." (al-Hajj: 27)

Visdomen bakom hajjens föreskrift, dess regler och fördelar

De som gick till fots visade sin starka längtan, men det innebär inte att det är bättre – Profeten ﷺ utförde hajj ridande och han är förebilden.

”...för att bevittna nytta för sig.” (al-Hajj: 28)

Allah lät dessa nyttor vara ospecificerade, vilket låter dem inrymma allt gott en pilgrim gör – undervisning, välgörenhet, böner, Koranläsning, att leda till det rätta. Pilgrimerna bör ta tillvara denna stora möjlighet till fullo.

Praktiska råd

Ihram: Det rekommenderas att bada vid miqat om möjlighet finns, utföra wudū och be två rak‘at – om man inte tar ihram direkt efter en obligatorisk bön, som räcker. Att ta av sig sömnadskläder och ta på sig ihramkläderna kan göras dessförinnan. Niyyan (avsikten) för hajj eller umra görs helst efter att man satt sig i fordonet, som Profeten ﷺ gjorde.

Talbiyya: Pilgrimerna bör ständigt upprepa talbiyyan – för umra ända tills tawafen börjar, för hajj ända tills man kastar stenen vid Jamrat al-‘Aqaba på offerdagen, varefter man övergår till takbir.

Stenkastningen: Man måste ha säkerhet eller stark övertygelse om att stenen nått bassängen. Gör den det inte, måste man kasta om. Den som lämnat Mina utan att ha gjort om måste slakta ett djur.

Arafat: Profeten ﷺ sade: *”Hajj är Arafat.”* [7] Det är obligatoriskt att stanna där på den nionde från middagstid till solnedgång – den som lämnar före solnedgången och inte återvänder är skyldig att slakta ett djur. Den som stannar natten till offerdagen och lämnar före gryningen anses ha uppfyllt villkoret. Den som missar Arafat helt har missat hajjen.

Under Arafat-stoppet rekommenderas det att be mycket, minnas Allah och upprepa talbiyyan med upphöjda händer. Zuhur och ‘asr bes med qasr och jam‘ (förkortat och kombinerat, i förväg) med en adhan och två iqama, i Namiras moské om möjlighet finns.

Muzdalifa: Vid solnedgången avreser man lugnt och värdigt till Muzdalifa och ber marib och ‘isha’ – förkortat och kombinerat – med en adhan och

två iqama, utan att be något däremellan. [8]

Ordningen på offerdagen: Det rekommenderade är:

1. Stenkastning vid Jamrat al-‘Aqaba
2. Slakt av offret
3. Rakning eller klippning (rakning är bättre)
4. Ṭawaf och sa‘y om det krävs

Om ordningen ändras är det inget fel – Profeten ﷺ svarade på varje fråga om att byta ordning med: *”Gör det, inget fel.”* [8]

Avskedstawaf: Den som skyndar hem kan lämna Mina på den tolfte efter stenkastningen efter zawal. Det är bättre att stanna till den trettonde och kasta då, som Profeten ﷺ gjorde. Den vars sol går ned på den tolfte medan han är i Mina måste övernatta och kasta på den trettonde.

Jag ber Allah att vägleda oss alla till nyttig kunskap och rättfärdiga handlingar, att rätta till muslimernas tillstånd överallt, att ge dem förståelse för religionen, och att välsigna alla pilgrimer med en välgodkänd hajj. Han är den Frikostige, den Ädelmodige. Må Allahs frid och välsignelser vara över vår profet Muhammad, hans familj och hans följeslagare.

Fotnoter: [1] Imam Ahmad, nr 2637; al-Darimi, nr 1788.

[2] Bukhari, nr 1773; Muslim, nr 1349.

[3] Bukhari, nr 1521; Muslim, nr 1350.

[4] Imam Ahmad, nr 3660; at-Tirmidhi, nr 810.

[5] Bukhari, nr 3425; Muslim, nr 520.

[6] Bukhari, nr 3353; Muslim, nr 2378.

[7] Imam Ahmad, nr 18475; at-Tirmidhi, nr 889.

[8] Bukhari, nr 83; Muslim, nr 1306.

Källa binbaz.org.sa